

Oversigtsrapport over den private sikkerhedsindustri i Den Europæiske Unions 25 medlemslande

Indledning

Baggrund og formål

Med henblik på den 4. Europæiske Konference om private sikkerhedstjenester organiseret af CoESS (Confederation of European Security Services) og UNI-Europa (Union Network International - Europa) i Madrid den 14. og 15. oktober 2004, og med den nylige udvidelse af Den Europæiske Union in mente, har de repræsentative europæiske sociale partnere, CoESS og UNI-Europa besluttet at producere en 'Oversigtsrapport' over den private sikkerhedsindustri i alle 25 EU-medlemslande. Denne oversigtsrapport har til formål at levere en generel skitse over den aktuelle situation for den private sikkerhedsindustri i de enkelte medlemslande. Den kan således betragtes som en kortfattet guide. Den præsenterede information skal være kortfattet og let at slå op i såvel under som efter den 4. Europæiske Konference. CoESS og UNI-Europa har derfor valgt et kartotekskortsystem, der består af informationer forsynet med mærkater.

Denne oversigtsrapport er resultatet af ovennævnte opgave og blev fuldført under et vedvarende engagement fra CoESS, UNI-Europa og deres nationale medlemsorganisationers side og med finansiell støtte fra Den Europæiske Kommission (Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender og Arbejdsmarkedsforhold).

Denne undersøgelse har til hensigt at levere et generelt billede af den private sikkerhedsindustri i hvert EU-medlemsland, idet den koncentrerer sig om

- den juridiske situation (både nationalt og regionalt)
- den sociale situation (herunder kollektive overenskomster) og
- de økonomiske realiteter i den Europæiske Union efter 1. maj 2004.

Dens hovedformål er at se efter ligheder og forskelle på de ovennævnte områder, der kan tjene som fokuspunkter for den fremtidige udvikling af en europæisk model for den private sikkerhedsindustri.

Metode

Som det altid er tilfældet med den type oversigtsrapporter, blev hovedparten af informationer leveret af CoESS og UNI-Europas medlemsorganisationer i EU-medlemslandene. Når man tager i betragtning, at deltagelsen i dette projekt var helt igennem frivillig og øgede medlemmernes daglige arbejdsbyrde, er det kun være rimeligt at kreditere alle de enkeltpersoner, der har bidraget, og give udtryk for vores taknemlighed.

I de tilfælde, hvor der ikke blev etableret nogen direkte kontakt gennem de sociale partnere, blev der søgt og ofte opnået hjælp hos (lokale) myndigheder, internationale politiorganisationer, diplomatiske repræsentationer og andre relevante instanser. Derfor vil vi gerne yderligere udtrykke vores taknemlighed over for alle dem, der har givet en hjælpende hånd. Uden alle disse menneskers hjælp ville det aldrig have været muligt at fuldføre dette projekt.

Alle deltagere i undersøgelsen modtog en detaljeret oversigt over de data, der forventedes leveret. Denne oversigt tjente også som fælles reference for de enkelte medlemslandes kartotekskort.

Selv om det var planlagt, at udformningen af kartotekskortet (se slutnote) skulle være ensartet for de 25 medlemslande, viste dette sig at være umuligt. Med den begrænsede plads, der var til rådighed, og

den store spredning i detaljerne i informationerne måtte der træffes nogle valg. Det blev besluttet, at kun tilgængelige data blev inkluderet. Mærker med påskriften 'Ingen tilgængelige data' blev udeladt på de enkelte kartotekskort.

Rapportens struktur

Rapporten indeholder 25 kartotekskort i alfabetisk orden, og hvert kort repræsenterer et enkelt medlemsland. Hvert kartotekskort består af tre hovedafsnit: de lovgivningsmæssige, de sociale og de økonomiske aspekter.

- **De juridiske aspekter**
Beskriv den lovgivningsstruktur, der er til rådighed (love og regler), og det lovgrundlag, der gælder for den private sikkerhedssektor.
- **De sociale aspekter**
Sæt fokus på eksistensen af anerkendte sociale partnere, eksistensen af en social dialog imellem dem og resultaterne af denne dialog.
- **De økonomiske aspekter**
Levér en statistisk oversigt over den private sikkerhedsindustri.

Konklusioner

Den private sikkerhedssektor i de 25 EU-medlemsstater har oplevet en betydelig vækst i de seneste 30 år, både hvad angår antallet af selskaber og antallet af private sikkerhedsvagter. I dag er den private sikkerhedssektor i de fleste EU-medlemslande mere eller mindre på niveau med den offentlige politistyrke, og i nogle medlemslande overgår den endog politiet i antal. I forhold til befolkningstallet kan man med sikkerhed konstatere, at den private sikkerhedssektor repræsenterer et gennemsnit på 1/500.

Dernæst kan tilstedeværelsen af en aktiv social dialog på det nationale plan så godt som altid kædes sammen med organisationsniveauet i den private sikkerhedssektor. I medlemslande med en stærk erhvervsmæssig organisation og struktur bliver udviklingen af sektoren overvåget, der bliver konstant holdt øje med adfærdsforandringer i og omkring markedet, og deres følgevirkninger bliver foregrebet.

Til denne iagttagelse skal vi yderligere bemærke, at tendensen til at overvåge sektorens juridiske og socioøkonomiske adfærd er begyndt at blive forstået i de fleste medlemslande.

I den henseende spiller den nationale, sociale dialog en overordnet rolle med hensyn til at tilvejebringe de nødvendige betingelser for at garantere de ovennævnte forudsætninger.

Lige siden den europæiske sociale dialog blev indført inden for den private sikkerhedsindustri, er behovet for harmonisering mellem medlemslandene blevet tydeligt. Der er udrettet meget siden dengang. I en europæisk sammenhæng er tilstedeværelsen af en national, social dialog inden for det enkelte medlemsland ikke tilstrækkelig. En europæisk model må udvikles for at opretholde og forbedre den position, sektoren har opnået.

15 medlemslande før 1. maj 2004

Juridiske aspekter

- De fleste medlemslande, med undtagelse af Østrig og Tyskland¹, har en specifik lovgivning vedrørende den private sikkerhedsindustri. Med undtagelse af Italien (1931) og Sverige (1973) er den gældende lovgivning blevet indført fra 1990'erne og frem.
- Der er ingen konsensus, hvad angår juridiske definitioner. Den klassiske definition er, at det drejer sig om de aktiviteter², der omfatter beskyttelsen af ejendele (mobile eller immobile), beskyttelsen af enkeltpersoner, pengetransporter (cash-in-transit, CIT), overvågning fra alarmcentre og udviklingen, installeringen og vedligeholdelsen af alarminstallationer og – systemer.
- De ansvarlige nationale myndigheder³ er hovedsagelig:
  - Indenrigsministeriet
  - Politiet (nationalt, regionalt eller lokalt)
  - Justitsministeriet
- Alle medlemslande med undtagelse af Irland forlanger besiddelse af en autorisation enten på individuelt eller på virksomhedsniveau. Autorisationen har en udløbsdato og kan fornyes.
- De fleste medlemslande med undtagelse af Storbritannien har kollektive overenskomster, som forhandles på enten sektorielt eller nationalt niveau.

---

¹ Østrig = Handelslovgivning; Tyskland = Industrilovgivning

² Belgien, Tyskland og Storbritannien har en meget detaljeret definition af de private sikkerhedsaktiviteter.

³ Andre ansvarlige myndigheder er Arbejdsministeriet, Forsvarsministeriet og Amtsrådene.

- Med undtagelse af Italien stiller alle medlemslande bestemte krav til virksomheden eller personalet. Disse krav retter sig normalt dels mod den (moralske og økonomiske) pålidelighed, dels mod rådigheden over den nødvendige infrastruktur.
- Alle medlemslande stiller krav om en ren straffeattest.
- Uniformer er enten obligatoriske eller frivillige.
- Identifikationskort er enten frivillige eller obligatoriske og bliver udstedt enten på individuelt niveau, på virksomhedsniveau eller begge dele.
- Minimumsalderen er normalt 18 år.
- Brugen af skydevåben er forbudt i visse medlemslande som Danmark, Frankrig (undtagen pengetransporter), Holland og Storbritannien. De andre medlemslande enten kræver eller gør brugen af skydevåben frivillig under bestemte betingelser.
- Brugen af hunde er normalt tilladt. De fleste medlemslande stiller imidlertid krav om en særlig tilladelse og kræver, at hunden og dens fører trænes og attesteres. I Grækenland er brugen af hunde forbudt på offentlige områder eller offentlige tilgængelige områder.
- Som hovedregel bevilges der ikke privat sikkerhedspersonel særlige beføjelser. Imidlertid er der ikke så få medlemslande, der giver særlige beføjelser under bestemte, veldefinerede betingelser.
- Cirka 60% af medlemslandene stiller krav om grundlæggende træning. Langt færre medlemslande forlanger specialiseret eller opfølgende træning. Træningen kan være organiseret internt eller eksternt. Træningens varighed varierer betydeligt fra medlemsland til medlemsland. Ofte skal træningscentre, kurserne og trænerne godkendes af de ansvarlige myndigheder.
- De kontrollerende myndigheder er ofte de samme myndigheder som dem, der er ansvarlige for sektoren. I nogle tilfælde bliver dette ansvar delegeret ud til de lokale myndigheder.
- De fleste medlemslande kan tildele administrative eller bødesanktioner, der rækker fra tilbagekaldelse/suspension af tilladelse til bøder og fængsel.

Sociale aspekter

I alle medlemslande er de ansatte i den private sikkerhedssektor repræsenteret af fagforeninger.

- Den private sikkerhedssektor er organiseret i arbejdsgiverforeninger i alle lande. I et antal medlemslande er der kun én arbejdsgiverforening. I andre medlemslande er der mere end én organisation, i disse tilfælde er mindst én arbejdsgiverforening medlem af CoESS.
- De fleste lande har udviklet en formel social dialog.
- Sociale kontrakter forhandles hovedsagelig på nationalt eller sektorniveau.
- Væsentlige sociale spørgsmål er lønninger og andre arbejdsvilkår.
- Der hersker stor spredning med hensyn til organiseringsgraden, spændende fra 85% i nogle medlemslande til mindre end 10% i andre medlemslande.
- Lige muligheder er hovedsagelig baseret på generelle bestemmelser.

- 60% af medlemslandene har specifikke bestemmelser vedrørende helbred og sikkerhed på arbejdspladsen.

Økonomiske aspekter

- Den private sikkerhedssektor er veletableret i medlemslandene.
- De fleste sikkerhedsvirksomheder er beskæftiget med statisk vagttjeneste.
- Der sker en vedvarende vækst i den private sikkerhedssektor.
- Den private sikkerhedssektor beskæftiger hovedsagelig mandlige medarbejdere.
- Den private sikkerhedssektor er en arbejdsintensiv sektor.
- Den gennemsnitlige alder for privat sikkerhedspersonel er 35 år.
- Der er bemærkelsesværdige forskelle mellem de enkelte landes personaleudskiftningsrater.
- De fleste medlemslande har et organiseret træningssystem, enten eksternt eller inden for virksomheden.
- Hunde bliver hyppigt brugt i private sikkerhedsaktiviteter.
- Privat sikkerhedspersonnel er generelt uniformeret.
- Den gennemsnitlige arbejdsdag varierer mellem 8 og 12 timer.

10 nye medlemslande efter 1. maj 2004

Lovgivningsmæssige aspekter

- Med undtagelse af Tjekkiet og Cypren har alle de nye medlemslande en specifik sikkerhedslovgivning. Det meste af denne lovgivning blev indført på omtrent samme tidspunkt som lovgivningen i de "gamle" medlemslande.
- For så vidt angår definitionen, bemærker vi de samme karakteristika. Alle klassiske aktiviteter bliver beskrevet. I nogle tilfælde bliver den lovmæssige definition beskrevet mere detaljeret. Det er således tilfældet for Slovakiet.
- De ansvarlige myndigheder er væsentligst:
  - Indenrigsministeriet
  - Politiet (nationalt og lokalt)
  - Justitsministeriet
  - Industriministeriet (Tjekkiet)
- Minimumsalderen er som regel sat til 18 år, med nogle få undtagelser:
  - I Estland er minimumsalderen sat til 19 år og 21 år for pengetransporter.
  - Litauen sætter alderen til 21 år, men med den nye lov bliver aldergrænsen ført tilbage til 18 år [?].
  - I Polen skal en anerkendt sikkerhedstjenestemand være 21 år gammel.
  - I Slovakiet er minimumsalderen 21 år.
- Brugen af uniformer er enten frivillig eller obligatorisk, og uniformerne må ikke kunne forveksles med det offentlige politis uniform. I nogle tilfælde skal uniformen forhåndsgodkendes af de ansvarlige myndigheder eller af politiet.

- Identifikationskort er i hovedsagen obligatoriske og bliver udstedt af den ansvarlige myndighed eller af politiet.
- Brugen af skydevåben kan være et lovbestemt krav og kan være begrænset til bestemte aktiviteter. Alle medlemslande stiller krav om en obligatorisk tilladelse, som enten udstedes på individuelt eller på virksomhedsniveau. I de fleste tilfælde bliver tilladelsen udstedt af politiet eller Indenrigsministeriet. Brugen af skydevåben er begrænset til arbejdsomgivelserne, og de skal opbevares et sikkert sted på virksomhedens grund. En fortegnelse over skydevåbnene opbevares enten hos virksomheden eller hos politiet.
- Såvel administrative som straffesanktioner kan finde anvendelse, rækkende fra advarsel, suspendering og frakendelse af tilladelse til bøde eller fængsel.

Sociale aspekter

Det kan konkluderes, at der er så godt som generelt fravær af strukturel social dialog i de nye medlemslande.

Hvis der findes kollektive overenskomster, bliver de i regelen forhandlet på virksomhedsniveau. Imidlertid må det bemærkes, at indførelsen af en social dialog er på dagsordenen i de fleste nye medlemslande inden for nærmeste fremtid.

Økonomiske aspekter

Ud fra den givne viden, hvor opsplittet den end er, kan det konkluderes, at den private sikkerhedsindustri er godt repræsenteret i disse medlemslande og at der foregår en stadig vækst i antallet af private sikkerhedstjenester og ansatte.

Med hensyn til arbejdstid kan der observeres en stor spredning.

Sammenligning mellem de 'gamle' og de 'nye' medlemslande

Alle medlemslande med undtagelse af Tjekkiet har forberedt eller er i færd med at forberede særlige bestemmelser med henblik på den private sikkerhedsindustri.

Generelt er det de samme myndigheder, der er ansvarlige for at regulere den private sikkerhedsindustri.

De fleste medlemslande har udviklet adgangskrav for virksomheden og for de ansatte.

Den private sikkerhedsindustri er en sektor i Den Europæiske Union med nationale licenser.

Der eksisterer væsentlige forskelle mellem de 'gamle' og de 'nye' medlemslande, hvad angår niveauet af faglig organisering og social dialog.

Det ser ud til, at den private sikkerhedssektor er en blomstrende sektor i alle medlemslande, og at den oplever en kontinuert vækst.

Der er en voksende forståelse for behovet for organisering og strukturering af sektoren i alle medlemslande.

Generel konklusion

Selv om der kan observeres væsentlige forskelle i organiseringen af den private sikkerhedssektor i Den Europæiske Unions 25 medlemslande, antyder den generelle reaktion og indholdet af de svar, der blev modtaget i forbindelse med forberedelsen af denne oversigtsrapport, at de fleste medlemslande går ind for en formel struktur for den private sikkerhedsindustri. Næsten alle

medlemslande har udviklet et lovgrundlag for den private sikkerhedsindustri. Der er en tendens til at oprette faglige organisationer med det formål at fastsætte minimumskvalitetsstandarder.

Selv om de enkelte medlemslande griber organiseringen af den private sikkerhedssektor an på forskellige måder, er alle relevante parter klare over, at de nøje må overvåge og opmuntre de betingelser, der er nødvendige for at sikre kvalitet og professionel adfærd inden for sektoren.

Endelig rapport skrevet af Lilany Morré
SCD

Lilany.morre@village.uunet.be

Slutnote: Kartotekskortets udformning

Medlemsland	
Befolkning	
Politistyrke	andel
Sikkerhedspersonel	andel
<hr/>	
<u>Lovgivningsmæssige aspekter</u>	
Lovgivning	
Kollektive overenskomster	<ul style="list-style-type: none"> • Register over skydevåben? • Begrænsninger vedrørende type og antal af våben
Reguleringsdækkede områder	
Ansvarlig myndighed	
Krav	K9 (hunde)
Adgangskrav	Stilles der krav om særlig træning? (Hvis ja, hvilken træning, hvor lang og hvor)
1. På virksomhedsniveau	Heste
2. På individuelt niveau	Beføjelser
Restriktioner på ejeres og ansattes baggrund	Begrænsninger på visitation og pågribelse.
Specielle krav	Træningsfaciliteter
Uniform	Træning
ID-kort	Bevis for duelighed
Minimumsalder	Medicinsk og psykoteknisk (psykologisk) undersøgelse
Skydevåben	Tjenester i forhold til offentlige personer
<ul style="list-style-type: none"> • Tilladelse • Særlig træning • Omfattende hvilke aktiviteter • Niveau for udstedelse af tilladelse (virksomheds- eller individuelt niveau) • Anbringelse af skydevåben uden for arbejdstid	Myndighedskontrol
	Myndighedssanktioner
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Administrative sanktioner : ▪ Straffesanktioner:
<hr/>	
<u>Sociale aspekter</u>	
Fagforeninger	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tilknyttet UNI-Europa ✓ Ikke tilknyttet UNI-Europa	
Medlemskab	
Tæthed	
Faglig organiseringsgrad	
Arbejdsgiverorganisationer	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Medlem af CoESS ✓ Ikke medlem af CoESS	
Medlemskab	
Tæthed	
Forhandling	
Social dialog inden for sektoren	
Antal kollektive overenskomster i kraft	
Områder, der dækkes	
Kategorier og løn	
Lige muligheder	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Generelle forholdsregler ✓ Specielle forholdsregler	
Helbred og sikkerhed på arbejdspladsen	
<hr/>	
<u>Økonomiske aspekter</u>	
Samlet antal private sikkerhedsvirksomheder i 2003	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Deltid ✓ Langtidsansættelse ✓ Midlertidig ansættelse
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Størrelse ✓ Aktiviteter ✓ Oprindelse ✓ (Inter)ationale aktiviteter	Rekrutteringskriterier
Samlet antal ansatte	Rekrutteringsmetoder
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ledelse ✓ Medarbejdere	Træning
Gennemsnitsalder	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Træningens varighed ✓ Organiseret af virksomheden ✓ Organiseret eksternt af et sikkerhedstræningsinstitut ✓ Organiseret eksternt (teknisk skole ...): ✓ Før ansættelse ✓ I en indledende periode ✓ Sammen med en vejleder
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mænd ✓ Kvinder	Erfaring
Kønsfordeling	Karrieremuligheder
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mænd ✓ Kvinder	Uniformer
Gennemsnitlig uddannelse	Hunde
Udskiftningsrate i %	Markedets vækst
Ansættelsesvilkår	2003
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Fuldtid	2002
Heste	2001
Pansrede biler	
Antal bevåbnede vagter	
Årlig omsætning i € (eller den nationale valuta)	

2000

Kontrakttyper

- ✓ Private
- ✓ Offentlige
- ✓ Kombineret

Aktivitetstyper (i kombination med andet end sikkerhed)

Arbejdstimer (** timer / uge, med et loft på ** timer / dag
og/eller ** timer / uge)

Dagligt maksimum

Ugentligt maksimum

Overtid

Weekend- og natarbejde

Tilkaldevagt

Politik mht. lige muligheder

10/1010
19-10-2004 ~~10-2004~~

|